

داروغه مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوانزده

محل اداره :

محل انتشار الطباطبائی ١٣٢٦

خطار :

سلکنده موافق آثار جدید مع المذوب به
در اینجا از این امداده اولاز
پیوں او اینور

دین، فلسفه، علوم، هنر و سایر امور را در اینجا
او بیان نموده و مباحثه کرک سیاسی و کار اجتماعی و مدنی احوال دشواره اسلامیه دیده بحث ایند و هفته ده برس از این دور.

آبونه بدلى

سنہ لکی الی آیلنی

مالک عثمانیہ اچون	۸۰	۴۰	غروش
روسیہ .. .	۶۹۵	۳۹۵	روبلہ
سائر مالک اجنبیہ «	۱۷	۹	فرانق

صاحب و مؤسسی :
ابوالعلا زین العابدین - ح. اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۱۳۲۴

قیرلئدن مقوا بورو ایله کوندریلیرسہ سنی

۲۰ غروش فضلہ آنلیز

او چنی جلد

۱۴ صفرالثیر ۱۳۲۸ پنجشنبه ۱۱ شباط ۱۳۲۵

عدد : ۷۷

کتب موجوده و حواشی لرنده اولان قیل و قالک طوپلانیلسی لزومی
اختار اولنیور . بوصورتله اجتهده لزوم قالمه یورمش ...

فقط کیمک نه زوری وار که او بوش زحمتگری اختیار اید و رک
چیزهاز سوقاً قلره صاپسون . بو قیل و قالدن بر چو قولینک قائل و سند-
لری ده معلوم دکل . بر چو قولری ده وجه غیر مشروع او زرہ استخراج
اولنیش . دها طوغروسي او قیل و قالارک هپسی ده بلکه انجق یوزنجی
واسطه ایله بر سند شرعی به استناد ایده بیلیر . بو کون موقع تداولده
بالذات مجتهدین کرام حضراتنه مستند پک آز کتب فقهیه موجوددر .
بو قیل و قالی عباداً هزده ، معاملات‌نمذده دستور اتخاذ ایتمک بر مقالدک
دیکر بر مقالده تقلیدندن باشقه هیچ برشی ده دکلدر .

شوحالده نه پاپمالیز ؟ ، احتمایج ، حیاته تعلق ایدیور ؛ آنکچون
هم . برکون ، برساعت تأخیری جائز دکل . بناءً علیه وقت کمیر مدن
همان ایجادن توسل او لائق لازم . فقط علماساکت . چونکه بوایش
اجتهدن باشه بر طریق ایله حن او لنه جغه بکردمه بیور . حالبوکه
با اجتهد مسدود ! .

دوشنبیلیور که بتون بومش کلاّت ر غمّاً مسـئله نک قولاـی جهـتـی ده
وار . فرنـک حقوقـناسـانـجـه بـاب اـجـهـاد مـسـدـود دـکـلـدـر . بنـاءـ عـلـیـهـ
آنـلـرـدن فـقـهـ اـسـلـامـهـ دـخـیـ وـقـوـقـیـ اوـلـانـ برـمـحـمـدـ دـعـوتـ اوـلـنـوبـ دـهـ
اجـهـادـهـ اـعـلـقـیـ اوـلـانـ جـهـتـلـرـکـ دـوـشـوـنـلـیـ اـکـاـ حـوـالـهـ اوـلـنـوـرـسـهـ اـیـشـ
کـسـبـ سـهـوـلـتـ اـیدـرـ . هـلـهـ عـلـمـسـایـ کـرـامـ حـضـرـاتـیـ دـهـ جـائـزـ کـوـرـلـمـینـ
برـاـیـشـیـ - اـجـهـادـیـ - اـرـتـکـابـدـنـ قـوـرـتـیـلـیـرـ لـرـدـیـ . اـیـشـتـهـ بـوـیـلـهـ یـاـپـیـلـمـلـیـ
دـنـیـلـیـلـیـورـ . نـهـچـارـهـ .. اـحـتـیـاـجـهـ قـارـشـوـ کـلـنـهـ منـ ؟ـ یـاـپـیـلـیـرـ ؟ـ هـمـ دـهـ پـلـ
طـبـیـعـیـ اوـلـهـ رـقـ ..

ای، «باب اجتہاد مسدود» دو دیهن علمای کرام! اشتبه سری بوله مشکل برز خمتدن قور تاریخ لرسه ای اید پلش اولور دکلی؟ نه دیر سکن؟

(صوکی وار) فزانی حلیم ثابت

لامارتن دن :

۵۰

السلام ای موت ، ای منجحی سه اوی ! سن بکا هیچ بر زمان
او مخوف و مصیبت انکیز چهره کله کورونز سین ؛ مدید بروزماندن بری
سکا استاد اولنان دهشت و خشیته بن اصلا قائل اولا مام . بازوی
مقاومت سوزک ، دست پر زورک نم نظر مده بر سبف محربی حامل
دکلدر ؟ ناصیه کده ظلمدن هیچ بر نشانه ؟ باقشر کده بی-کانه لکدن ،
خیانتدن بر اثر کوردمیورم . بشرک آلامی ازاله ایمک ، اضطراباتنه
دواساز اولمق ایچون سن بر رب رحیم طرفه دن مأمور و مبعوث سین ،
سن انسانلری هلاک ایمک ، خلاص ایلوسین ! بد سها سیر کده کی او
آلهی مشعله دن چشم جان فروزاندر . کوزم یوریوب ده ضایا به قارشی
قپاندیغی زمان ؟ سن دها صاف ، دها روشنای بر صحیح صفا و سعادت
شکانده یتیشپر ، مژکانمی آجار ، میستغرق انوار ایدرسین . اسد بقا

جهالت بونلری آزدرمیش ؟ کندولری ده علمی آزدیریورلر ..
بلیه تقلید ، بزی و معنو یا تمیزی اوقدر ازدی ، اوقدر سوندر .
دی ، که آرتق دینمزرک هلمتمزرک بوکا تحملی قالمدادی . مقدس دینمزر
دیلارده دستان ، نجیب ملتمنز بازیچه عالم اولدی .

دور تقلید باشــلاند قدن صو کره ملتمــز ده عظیم افتراقلر حصوله
کلدى . قوت انقــسامه اوغرادى . عساــکر اــلامیه نــزهــیه کــدرــســه
مغلوب اولــدــى . چونــکــه هــم حــکــومــتــكــ هــم تــبــعــهــنــكــ قــوــهــ مــعنــوــیــهــ لــرــی
سوــعــشــیدــى . اــهــمــرــ اــدــارــهــ اــوــلــکــیــســنــدــنــ زــیــادــهــ اــجــنــیــ الــرــهــ دــوــشــمــشــ ،
اســلامــیــتــکــ نقطــهــ نــظرــیــ تــمــامــاــ غــائبــ اوــلمــشــیدــىــ . جــنــکــیــزــ ، هــلاــکــوــ
وقــعــهــ لــرــیــ بــتوــنــ بــوــحــالــیــ مــیدــانــ عــلــنــیــتــهــ اــخــرــاجــ اــیــتــدــىــ . آــرــتــقــ مرــکــزــ
اســلامــیــتــدــهــ قــوــتــ مــوــجــوــدــ اوــلــمــادــیــیــ آــکــلــاشــپــلــدــىــ .

بونلری متعاقب ممالک اسلامیه ده بر اضمحلال . براندراس حس اولنگه باشلاادی . بر چوق ولايتلر مرکزدن آيريلدي . چونكه مرکزده کی قوه مادیه ضعیفلشدیغی کی . يك دیکر لرینجی ربط ایدن قوه معنویه ده عادتا یوق دینله جلک بر حاله کلشیدی . مرکزدن آيریاش اولان اوپارچه لر کیت کیده اعدا طرفندن بلع ایديلدي . صوکره لری ممالک اسلامیه اشته شوکوردى كکز اسف نمون حاللاره دوشدي .

اجتہاد ایله ترقیات اسلامیه نک، تقليید ایله ادب اسلامیتک بینلرنده پک صحیحی بر مناسبت موجرد ایدی. بحال بر اثر اصادف دکیلدی. زیرا تاریخنده تصادف اولماز، وقوعات تاریخنجه مطلقا خفی برسانسنه تشکیل ایلر. اجتہاد دورنده اسلامیتک تعالییسی، تقليید دوری باشد ادیغی کی عالم اسلامک ادب ایله میل ایتمسی، تقليید آرتدقجه بحوالک دخی تزادد ایتمسی، خلاصه بر طرفک تأثیریله اوته کیسنک هتأثر اولمسی بومعنالرک بینندہ نه در جهوده قوی بر مربوطیت موجود اولدیغی میدانه چیقارر. ذاتاً اوتهدن برو عرض ایدلکده اولان مقدمه لار، فقره لر بوجقیقی لزومی قدر ایضاً ایتمشدر.

ایشته عالم اسلامیت مادی و معنوی ، ایکی یوزلی بر مغلو بیته
دو چار ایدلد کدن صوکره آرتق قاب و توانی کسیله رک اغیارک ، دها
طوغرومى دشمنلرک آغوش حمايىتە آتىلدى . آنلر طرفندن او صورتە
حەمایە ، او صورتە تداوى او لېوردى ، كە علاج دىھ يوتىرىد قىلى
زھىلر ، آغولر آز چوق صاغلامىجە قالان جەھتلەرىنى دخى او يوشىد .
پریور ، بتون بتو نە ابطال ايدى يوردى . بوصورتە عالم اسلامیت ھم
دا خلاً ھم خارجاً او يىلە كەپىرىلە يوردى ، كە آرتق محو و انقراضه طوغرو
يورىوردى . او ت ، محو و اضمەحلال ، محو و انقراضه طوغرو ...
بو كۈن دە او يىلە بىر حالە كەپىرىلە بوندن صوکره سەنە نە دىن تىحمل
اىده سلىر ، نەملىت ..

« فقهمنز شوبولندىغى حاليلە جات اجتماعىمىزى ادارە ايدەھە يور، ناقصدەر، لزومى وجھەلە استىخراج واسىتې باط ايدەرلە توسيع ايدەم » دېنلىيور، فقط آلدېران يوق، باب اجتماھادلە مسىدودىتى ايلرويە سورولەرلە

ایدن انسانلارک خلا و سکونه مقر اولان طبقات سماویه ده کندیلری ایچون ابدی بر بصیر سعادتک طلو عنده انتظار ایتلری نه قدریه و ده در؛ او آرادقلری کونی اصلاً کوره میه جگلر در! باشدن باشه اطرافکده حکمفرما اولان طبیعت ده آچیه جه کورییورسین که، اعصار اعصار او زرینه، غبار غبار او زرینه بی غلمنش. زمان؛ دها ایلک خطوه ده استناد ایتدیک، کوندیکث شیئی ده هدر ایده جک، تکمیل موجودیتک تابوت نامنه بر تخته پاره دن عبارت. بویله برحالک نه سنه کو و نیلیم؟ بشریته خاص اولان بوجنت، حقیقته ما فوق - التخلیدر! زوالی انسان، عمق مقابرده یکیدن حیات بولا جغنه قانع، اک صکره آتیله جنی کرداب فلاکت ایچنده محو و کنتم اوله جنی ملاحظه ایمیورده ابدیت تصویرنده بولنیور! »

سزک بوادعا و فریادیکزه بر دیکری ده شویله جواب ویره بیلیر: ای کرمه ارضه حاکم کینیمک ایسته ن حکما!.. بی بو خطا ایچنده ترک ایدیکز؛ بن بودرلو بر حیاتی سوییورم؛ بن امید وار اولمک ایسترم. ذاتا پک ضعیف اولان عقول بشر، او درجه آشنوشت و مغالطاته متتحمل دکل. اوت، عقل بوسحله ده سکوت ایدر؛ فقط حس دینیان خاصه ممتازه سزه اعطای جوابدن عاجز قلماز. کنده حساب و ملاحظاتم کلنجه؛ او زمان که بیش نظر امعانده تجلی ایدن بوبی بایان طبقات سماویه بی، هر بری باشنه باشنه بر طریق ثابت تعقیب ایدن بواجرام مضیئه بی؛ فضاده حکمران اولان اثیرک تصاصم و تماسیله اشایه ساری حیاتی شمول نکاه اعتبار ایلم. او زمان که، ارضک سامعه چاک بر طرافق ایله رهین فنا و انهدام اولدیغی ایشیدیرم. او زمان که، کرمه دورک شمومسدن تباعده حال انفراده قالدیغی، ابنيای بشرک ابدی بر ظلام ایچنده کریان اولدقلری خی کوریم. او زمانده که، بوزن اشکین و دهشت رسان مناظردن نشانه اولمک او زرمه هن طرف بر هرج و صرج و خلا ایله، صدمات موت و خسaran ایله محاط بولنور؛ بن ایشته او زمان پا بر زمین قیام اولدرق او حادثات مدھشنه نک ایراث ایده بیله جک خشیته قارشی پاک و زیه بر قلب و ایمان ایله او بربیغین انفاضه تحول ایدن عوالمک فوقده ابدی بر جفرک طلو عنده انتظار ایمک، سرمدی بر سعادتک تجلیسندن امید وار بولنیق ایسترم!

خلیل ادیب

اوراقه وارده:

محترم صراط مستقیمک چکن هفتنه کی نسخه سنده منتهیین فندن واصف مصالیه منتشر و تاریخ اسلامیت اسمنده کی کتابدنه بحثی متنضم مقاله ده مکاتب عالیه طابه سنک خسیات و معلومات دینیه دن بی نصیب او لدقیرینه و «تاریخ اسلامیت»ی حسن تلقی و قبوله پک میال بر ماهیتده بولندقلرینه دائر بر فقره مصادف نظر حیرت اولدی. حسن نیته حرکت ایتدیکی ظن اولنان حمر مقاله نک بواسناد توهمکاریسی مکاتب عالیه طبله سنک خسیات عمومیه سنه واقف اولما مسنه و احتیاط میز لغنه

سنکله برابر کلیر و بمقبره او زرنده جانلانه رق رفق ایمان و وجودان اولور وایشته او مسعود دمده انتظار اشتیاق ده الطیف بر عالمه معطوف بولنور! کل، آرتق کل، کل ده بی بو علاقه و سلاسل جسمانیه دن قورتار. کل، قبانوب قالدین محیی آج؛ کل، بکا قنادریکی اعماهیت نه دن بچیکیورسین؟ کوریلیور که، نقطه ازل وابدم؛ مدار منشاً ومعادم اولان بو ستاره مجھوله طوغری بنم متعازم، بنم متمایل بولنقطه مقتضی.

بی او ستاره دن کیم او زاقلاش دیردی؟ اور ابطه دن کیم آیردی؟ بن نهیم؟ و نه اولنقطه اقتضا ایدر؟ اولمک او زرمه بولنیور مده هنوز طوغمق نه دیک اولدیغی بیلمیورم. عقل نامنه مهمانم اولان ای ندیم روح و ناییدا؛ سندن استبضا حاتم ده پک بی سود، بکا افاضه حیات ایمزن دن اول جلوه کاھک هانکی سما ایدی؟ هانکی قدرت، نه کبی بر اراده سفی بوبی ثبات کرده فیلادوب آتیور دی؟ سفی بمحبس طین آلوهه قاپیان نصل بر الدر؟ نه درلو رو ابط حیرت افزا، نه کبی مناسبات خفیه اجسامی سنکله، سفی اجسام وابدان ایله بر لش دیردی؟.. روح، هانکی کون مادیان دن تجرد ایله جک؟ هانکی بر لانه صفا و کاشانه سعادت بخشا ایچون ارضی ترک ایده جکسین؟ هر شی او نو تد کمی؟ مقبره سکونه چکیلوب ده یکیدن حیاته مظهر اولدیغک زمانده می بویله نسیان ایچنده بولنے جقسین؟.. کچیره جک ایله دوره نانیه حیات ینه بونک غینیمی اوله جق؟ یوقسے آغوش ابدیته، منبع و موطنکه رجعته علاقه فانیه نک هر درلو سندن سر آزاد و حقوق ابدیه که نائلیته مطلبکجه کامران و ذوقیاب اوله بیله جکمیسین؟

هدف آمالی اذواق دنیویه و نفس ائمه بیه معطوف و مقصور واو اساس او زریته موضوع اولان حکیم یونانی (أیسکور) فلسفه و مسلکنے تابع بولمانلر، بومسئله ده شویله بر فریاد قویاره جقلر در: « نهادی اه تدقیق طبیعته نفسنده آز چوق قدرت حس ایدن بر مخلوق؛ دماغ نامنه وجود بشرک بر نقطه سنه کیز لمش بر چیزکی کوره بیلیر؛ عقل دینیان جو هر ایسه او شکل و خطک طرز نمودر. بویله بر شیه می آلدانیور، مغرور او لیورسین؟ نه جنت! بر کرمه اطرافکه باق؛ هر ابتدا ایچون بر اهتمام؛ هرانکشاف ایچون بر فنا محقق. هر شی بر غایته متوجه، هر شی اولمک ایچون طوغیور. خضرارتی صفره تتحول ایدن چیزاردہ چیچکلر کده صارار دیغی کورییورسین؛ شو اورمان ایچنده هر ساقندهن، هر ورقنده حیاتک جریانی کوزه چارپان جسمی آغازلرک؛ سنه لرک تعلق و تهاجمه تاب آور اوله میه رق صوکنده چورویوب قورودقلری، خاک و کیاهه منقلب اولدقلری ده ایشته میدانده. بالنهایه انھارک قورودینی، حتی سماواتک.. سماواتک ده بر زنک اصرار از اه ایلديکی آچیقندن آچیغه منظورک اولیور.

او، زمانک بزی کیفیت نشأت و ظهور ندن خبردار ایچدیکی بو ستاره کونش دیدیکمز بوجرم منیر بیله مائل اخطاط و زوال. فناهه انقلاب.